

TANTÁRGYI ADATLAP

1.2 TERVEZÉS SPECIÁLIS FELHASZNÁLÓK SZÁMÁRA

BMEGT52AT22

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

1.2 TERVEZÉS SPECIÁLIS FELHASZNÁLÓK SZÁMÁRA

Azonosító

BMEGT52AT22

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>

Dr. Tóvölgyi Sarolta	egyetemi adjunktus	tovolgyi.sarolta@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Ergonómia és Pszichológia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

<i>Erős</i>	Nincs

<i>Gyenge</i>	Nincs

<i>Párhuzamos</i>	Nincs

<i>Kizáró feltételek</i>	Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

2017 előtti, következő felülvizsgálat 2021. szeptember.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az egyetemes tervezés, az akadálymentes tervezés és a speciális igényekre történő tervezés alapelveit, a kapcsolódó műszaki ajánlásokat és technológiákat. Ennek meg-felelően a tantárgyon belül azokkal a fogalmakkal, módszerekkel és gyakorlati példákkal foglalkozunk, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a leendő tervezők képesek legyenek olyan termékek, szolgáltatások és fizikai környezeti elemek megtervezésére, amelyek lehetőség szerint minél szélesebb felhasználói kör számára lesznek használhatók. A tantárgy keretében ismertetésre kerülnek a különböző fogyatékosági csoportok jellemzői, a felhasználói elvárások, termék- és környezethasználati módok. A gyakorlati példákon keresztül megismerkedhetnek a fogyatékoságokon kívül további élethelyzetek által generált speciális felhasználói igényekkel (pl. betegség, sérülések, várandósság, stb.). A tantárgy során megismert módszerek és technológiák felhasználásával a hallgatóknak egy adott felhasználói csoport számára kell olyan műszaki tartalmú javaslatot kell kidolgozniuk, amely a feltárt problémákat, hiányosságokat megoldja és a speciális igényű csoport életminőségét javítja, mindennapi tevékenység vagy adott szituáció akadálymentesítését szolgálja.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Átfogó ismeretekkel rendelkezik az egyetemes tervezés, az akadálymentes tervezés és a speciális igényekre történő tervezési szemléletekről,
2. Ezeket az ergonómiai tervezési szemléletbe helyezve ismeri meg.
3. Átfogó ismeretekkel rendelkezik az egyes speciális felhasználói csoportok jellemzőiről (fogyatékoságok, átmeneti állapotok, életkori sajátosságok) és alapvető igényeikről a termékhasználat, az információk és környezeti igények kapcsán.
4. Ismeri az egyetemes tervezés és az akadálymentesítés vonatkozó szabványait, ajánlásait.

Képesség

1. Képes kapcsolatot teremteni az egyes speciális felhasználói csoportok tagjaival, bevonni őket az ergonómiai tervezési folyamatokba.
2. Képes a speciális igények azonosítására, a különbözőségek felismerésére.
3. Képes a különböző speciális igények figyelembe vétele mellett olyan komplex tervezési megoldásokat javasolni, amelyek a lehető legszélesebb felhasználói rétegek számára akadálymentesen használhatók.

Attitűd

1. Jellemző rá az emberi igényekkel szembeni érzékenység. Felhasználó-központú gondolkodás, megközelítés jellemzi.
2. Jellemző rá a folyamatos tanulási készség, a széles és alapos műveltség, interdiszciplináris érdeklődés.
3. Rendszerszintű gondolkodás, megközelítés jellemzi.
4. Erős kritikai és önkritikai érzék jellemzi.

Önállóság és felelősség

1. Különböző szakmai problémák megoldására kezdeményezi a felhasználó-központú módszerek és technikák gyakorlatban való alkalmazását.
2. Nyitott a szakterületével kapcsolatos technikai, technológiai, jogi és humán változások önálló módon történő figyelemmel kísérésére.
3. A cél elérése érdekében autonóm módon, adott esetben interdiszciplináris csoport többi tagjával együtt-működve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Oktatásmódszertan

Előadások

Tanulástámogató anyagok

- Szabó Gy. (szerk.): Tervezés speciális felhasználói körök számára. DSGI kiadó Budapest 2002

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két zárthelyi dolgozat alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja két zárthelyi dolgozat formájában.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- zárthelyi dolgozat : 50%
- zárthelyi dolgozat : 50%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	> 90
Jeles	80–89
Jó	70–79
Közepes	60–69
Elégséges	40–59
Elégtelen	< 40

Javítás és pótlás

Az két zárthelyi dolgozatot külön-külön min. 40-40%-ra kell teljesíteni. A zárthelyi dolgozatok az utolsó tanulmányi héten tartott pótzH-val és a pótlási időszakban tartott pótpótzH-val pótolhatók. A pótzH alkalmával csak a két ZH egyike pótolható (de mindkét ZH teljesítésének hiánya esetén a pótzH-n pótol egy ZH mellett a másik ZH a pótpótzH-n pótolható). A pótzH javító célból is megírható, ha egyébként mindkét ZH teljesítése elérte az aláírás megszerzésének feltételét. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a későbbit vesszük figyelembe.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon 14

felkészülés az összegző teljesítményértékelésekre

összesen

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

2017 előtti, következő felülvizsgálat 2021. szeptember.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Előadások témái
- 2 Speciális felhasználói csoportok bemutatása.
- 3 A segítő technológiák osztályozási rendszerének bemutatása
- 4 Rehabilitációs módszerek bemutatása
- 5 Fejlesztőpedagógiai módszerek bemutatása
- 6 Releváns prototípusgyártási additív technológiák bemutatása
- 7 Gyakorlatok
- 8 A tematikához illeszkedő intézményi hospitálás
- 9 Kiscsoportos műhelymunkák

További oktatók

Pulay Márk Ágoston tanársegéd pulay.markt@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Ergonómia és Pszichológia Tanszék vezetője hagyja jóvá.